

UĞUR MUMCU VAKFI'NDA DÖRT SAAT

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 31 Ocak 2018 07:15 -

Ankara Paris Caddesi 14 numaradaki Uğur Mumcu Vakfı'nda her yıl üniversite mezunlarından seçilmiş bir grup genci gazeteciliğe hazırlayan kurslar açılıyor. Çeşitli dallarda olduğu gibi onların eğitimin temel konularında da bilgi sahibi olması isteniyor. Dört saatlik bu dersi 11 yıldır benim vermeme istiyorlar. Bunu Öğretmen Dünyası dergisi, Eğitim Hakkını Savunma Komitesi ve Ulusal Eğitim Derneğindeki uzun süren görevlerimden ötürü son 40 yıldır eğitim sorunlarını sırtında taşımış olanlardan biri olmama yoruyorum.

Bu yılki dersin 30 Ocak 2017 günü tek bir günde verilmesini uygun gördük. Geçen yıllarda da uyguladığım ama artık ona bakmama gerek de duymadığım kısa ders planımı yanıma aldım. Sınıfa girdiğimde içeride beş genç kız beni bekliyordu. İkisinin adı Yasemin, diğerlerinki Buse, Sera Dilvin ve Yağmur idi. Altı kursiyer imişler ama biri rahatsızlığından ötürü bugün gelememiş.

Hangi üniversiteden mezun olduklarını söylediler. Sonra geçen yılki dersten sonra sosyal medyada paylaştığım "Gerçek Gazeteci" yazımı birine okuttum. Geçen yıl, gazeteciliğin artık tehlikeli bir meslek haline geldiğini, ağzını açanın kodese tıklıldığını söylemiş, bu koşullarda neden gazeteci olmak istediklerini sormuştum da hepsi bu zorlukları göze aldıklarını ve gerçek gazeteci olmak istediklerini söylemişlerdi. Bu yıl ben sormadan kendileri "gerçek gazeteci" olmak istediklerini söylediler. Artık benden günah gitti! Benim görevim şimdi onlara eğitimin doğru bir tanımını yapmak, ana hatlarıyla eğitimimizin geçirdiği evreleri anlatmak, eğitimimizin bugünkü sorunları hakkında biraz bilgi vermektir. Bir gazetecinin bunları ve elbette daha fazlasını bilmesi gerekirdi. Benimki yalnızca konu başlıklarını hatırlatmak ve eğitime bilimsel-halkçı bir yorum getirmektir.

Dört saatlik dersi bir şelalenin akışı gibi gürül gürül işledik. İlgileri en üst noktadaydı. Fakat ikisinin bir ara cep telefonuna baktıklarını gördüm! Acaba sıkılmışlar mıydı, yoksa bekledikleri önemli bir haber mi vardı? Hayır, benim o anda dilimin ucuna gelmeyen bir ismi Gogool'dan öğrenmekteydiler. İsmail Hakkı Tonguç'un en önemli yapıtının Köyde Eğitim olduğunu böylece söylediler. Bu benim emekliliğime kadar (1993) kullanılmamış bir yöntemdi. Yaşadıkça daha neler göreceğiz!

Anlattıklarımın akıllarında en çok yer eden neydi? Bunu bir sonraki dersin başında sordum. Tanzimat'ın diğer alanlarda olduğu gibi eğitimde de köklü bir batılılaşma başlangıcı olduğu, 1908'de İkinci Meşrutiyet'in ilanının Osmanlı'daki milletler arasında nasıl bir coşku yarattığı, Medrese ve laik okul yanında yabancı okullarla eğitimin nasıl üç başlı hale geldiği ve 3 Mart 1924'te Tevhidi Tedrisat Yasası'yla yapılmak istenen eğitim birliği, 1930'lu yıllarda Türkiye'nin nüfus ve ekonomi durumundan ötürü Köy Enstitülerinin kurulduğu ve 1945'ten sonra komünist

UĞUR MUMCU VAKFI'NDA DÖRT SAAT

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 31 Ocak 2018 07:15 -

---

suçlamasıyla bu kurumların yıkıldığı, bugün halktan yana olanların eğitimde hedeflerinin bağımsızlık, aydınlanma ve halkçılık olduğu, her sınıfın bir eğitim felsefesi bulunduğu, eğitim üzerinde bugünkü kavganın da bundan kaynaklandığı, özel okulculuğun, paralı eğitiminin halkçılığa aykırı olduğu akıllarında kalan başlıca konulardı.

Bu arada anadilin eğitimdeki yerine işaret etmeden duramazdım. “Bu bütün uluslararası sözleşmelerde de yer alan, ekmek, su kadar gerekli bir haktır” dedim. Başka hiçbir bilgisi olmasa da vicdanlı bir insanın empati yapıp bunu kabul etmesi gerektiğini söyledim. 1990’larda hemen bütün eğitimci aydınlar bu hakkı teslim ederken sonra bundan nasıl çark ettiklerini anlattım. Eğitimde anadilin inkârı Türkçe ile eğitim ve bilim yapılamaz anlayışını da besliyordu.

Gençleri oldukça uyanık ve gerçek gazeteci olmaya kararlı gördüm. Arada sorduklarından başka, dersin sonunda 10-15 dakikayı da sorularına ayırdım. Eğitim konusunda derinleşebilmeleri için kendilerine birkaç kitap tavsiye ettim. Sonra onlara kitaplarımdan birer adedini armağan ettim. Bunları imzalattılar. Gelememiş arkadaşları için de bir kitap imzalattılar. Ona “Benim Hapishanelerim” düştü.

“Aaaa, siz hapishanede de mi yattınız? diye şaşırarak sordular.
“Görüşlerimden anlaşılıyor mu?” dedim.

Sonra geçen yılki gibi bu dersi anlatan bir yazı yazacağımı söyledim ve bunu belgelemek için birlikte fotoğraf çektirdik.

Ayrılırken onlara bilgi peşinde koşmalarını ama aynı zamanda vicdan sahibi de olmalarını, çünkü vicdansız bilginin zararlı da olabileceğini söyleyerek edinecekleri meslekte başarılar diledim.